

Selvom stophanen sidder inde på grunden, må forbrugeren betale for vandspild fra jordledning mellem skel og stophane. Det slår en ny dom fast. Forbrugeren kan aftale noget andet med vandværket.

Der opstår ofte tvister om målerbrønde og stophane placeret inde på forbrugers grund. Striden står om, hvem – vandværk eller grundejer – der har vedligeholdelsespligten af installationerne, og hvem der har ansvaret for, at de er frit tilgængelige. Senest har en sag om, hvem der skulle betale for vandspild på jordledningen før stophanen, været behandlet ved domstolene. Grundejeren ville ikke betale. Det fastslog domstolen, at hun skulle.

Twisterne opstår, fordi fordelingen af ansvar mellem vandværk og forbruger har ændret sig. Tidligere havde grundejeren ansvaret både for jordledningen på egen grund og stikledningen uden for. I 1981 flyttede det første normalregulativ for private vandværker denne grænse. Stikledningen blev vandværkets ejendom og ansvar. Ansvaret blev med andre ord delt i skellet. – Det står nu klart, at det gælder uanset, hvor stophanen er placeret.

Forbrugeren er ansvarlig fra skel

Placering af stophane er ikke lovreguleret. Vandværket kan vælge at placere den på stikledningen. I så fald er den vandværkets ejendom, og vandværket skal derfor også selv vedligeholde den. Hvis vandværket ikke ønsker at placere en stophane på stikledningen, skal der anbringes en hovedafspærringsventil på jordledningen. Dansk Ingeniørforening anbefaler i Dansk Standard nr. 439 om vandinstallationer, at en sådan afspærringsventil placeres, så den er let at komme til og betjene, og at placeringen af den afmærkes efter myndighedernes nærmere bestemmelser.

Før 1981 overlod mange mindre vandværker det til forbrugeren selv at sørge for den nødvendige tilslutning til forsyningsledningen, herunder placering af stophane. Når forbrugeren selv installerede stophane, skete det ofte, at den blev placeret på jordledningen inde på grunden. Der er eksempler på placeringer alle steder på jordledningen mellem skel og husfacade. Indkørsler, stenbede, buske og træer har ofte været bestemmende for, hvor stophanen blev placeret. Ofte er stophanerne også blevet dækket af jord eller sten, og det har gjort det svært for senere grundejere at finde dem.

Vandværkerne interesserede sig ikke for, hvor stophanerne blev placeret, fordi de kun var ansvarlige for forsyningsledningen. Det var derfor ikke kutyme, at vandværkerne synede installationerne. – Det er i øvrigt stadig ikke kutyme, at vandværker syner installationer på privat grund. Vandværkerne går ud fra, at de autoriserede vandmestre udfører arbejdet forskriftsmæssigt.

Vandværket har ansvaret frem til skellet

Om tvister om, hvem der har ansvaret for vandspild mellem skel og stophane på jordledning, har Miljøstyrelsen sagt, at vandværkets ansvar kan flyttes ind på grunden og omfatte en del af jordledningen, hvis stophanen er placeret umiddelbart efter skellet.

I den konkrete sag udtalte styrelsen, at ansvaret kunne strækkes til nogle meter ind på grunden, fordi det ikke havde været muligt at placere stophanen direkte i skellet. Retten i Store-Heddinge siger imidlertid, at vandværkets ansvar stopper i skellet, med mindre vandværket konkret har aftalt noget andet med forbrugeren:

”Af normalregulativet pkt. 1, indledende bestemmelser, fremgår det at regulativet opererer med definitioner af hovedanlæg, forsyningsledningsnet, stikledninger og jordledninger. Ved læsning og fortolkning af normalregulativet kan man ikke se bort fra disse indledende definitioner og det fremgår således med tilstrækkelig klarhed af pkt. 1.7, 4. afsnit og pkt. 6.1., 4. afsnit, at ledningen fra skellet kaldes jordledning og at utætheder på en jordledning repareres på ejerens bekostning. At der tales om afspærringsanordninger er uden betydning da sådanne kan installeres både på stik- og jordledninger.”

”Det er under sagen oplyst, at en række vandværker, uanset hovedreglen om ejerens ansvar fra skellet, påtager sig ansvar for utætheder, der opstår et kort stykke ind på grunden (før en installeret stophane). Det må [...] lægges til grund, at vandværket som betingelse for at overtage ansvaret for vedligeholdelsen af stophane har krævet, at disse blev placeret i skellet eller et meget kort stykke ind på grunden (efter det oplyste af hensyn til hækbepantning mv.). I denne sag har stophanen været placeret 3 meter ind på grunden og vandværket har været helt uden indflydelse på både montering og placering af stophanen, hvorfor der ikke er grundlag for at lade sagsøger bære den økonomiske byrde vedrørende vandspild og reparationen.”

Vandværket skal være sit ansvar bevidst

Dommen betyder, at vi i FVD er blevet bekræftet i, at vandværket ikke har ansvar for noget som helst efter skel, med mindre det har lovet noget andet. Det betyder også, at vi skal være meget bevidste om, hvad vores holdninger er til vandværkets forpligtelser i relation til både stophaners og vandmåleres placering. Med andre ord skal vandværket føre en helt klar og ensartet linje: Enten gælder regulativets bestemmelser, eller også har vandværket meget tydeligt beskrevet de afvigelser, som er gældende.

Mange vandværker er heldigvis klare over problemet med stophane, og ved større renoveringsarbejder bliver stophane ofte flyttet ud i gaden eller vejen foran skellet